

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
САРАЈЕВО**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН О ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА, ДОМАЋИНСТАВА И
СТАНОВА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 2011. ГОДИНЕ**

Сарајево, август 2009. године

На основу члана IV/4a) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на _____ сједници Представничког дома, одржаној _____ 2009. године, и на _____ сједници Дома народа, одржаној _____ 2009. године, усвојила је

ЗАКОН
О ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА, ДОМАЋИНСТАВА И СТАНОВА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 2011. ГОДИНЕ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1
(Предмет закона)

Овим законом утврђује се садржај, припрема, организација и провођење Пописа становништва, домаћинства и станова у Босни и Херцеговини у 2011. години (у даљем тексту: Попис), као и обавезе државних и других органа и организација укључених у попис, обавезе и дужности давалаца пописних података и лица која врше послове пописа, објављивање пописних резултата и финансирање пописа.

Члан 2
(Датум пописа)

Попис ће се провести у периоду од 1. до 15. априла 2011. године, према стању на дан 31. марта 2011. године у 24,00 часова (поноћ), што се сматра референтним датумом пописа.

Члан 3
(Оцјењивање квалитета)

(1) Непосредно наконведеног пописа провешће се постпописна анкета/контролни попис на репрезентативном узорку пописних кругова, ради оцјењивања обухвата и квалитета података прикупљених пописом.

(2) Агенција за статистику Босне и Херцеговине одговорна је за све фазе (укључујући методологију, организацију, провођење и анализу) постпописне анкете.

Члан 4 (Дефиниције)

(1) У сврху овог закона, примјењиваће се слjedeће дефиниције:

- a) “уобичајено мјесто становања” је мјесто у ком лице живи и обично проводи свој дневни одмор, без обзира на привремену одсутност у сврху рекреације, одмора, обиласка пријатеља и родбине, посла, школе, лијечења или вјерског ходочашћа;
- b) “стални становници” су лица која су:
 - 1) прије референтног датума најмање 12 мјесеци непрекидно живјела у свом уобичајеном мјесту становања; или
 - 2) у задњих 12 мјесеци прије референтнога датума пописа дошла у мјесто свог уобичајеног становања с намјером да тамо остану најмање једну годину;
- c) “приватно домаћинство” је једно од слjedeћег:
 - 1) једночлано домаћинство, то јест лице које живи само у посебној стамбеној јединици или које заузима, као станар, посебну собу (или собе) у некој стамбеној јединици, али ни са једним станаром те стамбене јединице заједнички не чини дио вишечланог домаћинства из алинеје 2) ове тачке или
 - 2) вишечлано домаћинство, то јест група од два или више лица која заједно заузимају цијелу стамбену јединицу или њен дио и обезбјеђују себи храну, а могуће и остале потрештине за живот. Чланови ове групе могу да удружују своје приходе у мањој или већој мјери;
- d) “институционално домаћинство” састоји се од лица чије потребе за склоништем и средствима за живот обезбјеђује нека институција. Институцијом се сматра неко правно тијело чија је сврха да обезбиједи дугорочно становање и услуге за неку групу лица;
- e) стамбени фонд чине објекти за становање и зграде као и стамбена рјешења, те однос између становништва и објеката за становање референтног датума;
- f) објекти за становање су они типови станова који представљају мјесто сталног становања једног или више лица. То су:
 - 1) настањена конвенционална пребивалишта,
 - 2) друге стамбене јединице – колиба, кабина, брвнара, караван, кућа брод, хамбар, млин, пећина или друго склониште које се користи за становање људи у вријеме пописа без обзира да ли су намијењене за становање и
 - 3) колективни станови су просторије намијењене за становање велике групе људи или неколико домаћинстава и које се користе као уобичајено мјесто становања барем једног лица у тренутку пописа;

g) стамбена јединица је одвојено и независно мјесто становања намијењено за становање појединачног домаћинства или мјесто које није намијењено за становање, али се користи као мјесто сталног становања домаћинства у вријеме пописа;

h) конвенционална пребивалишта су структурално одвојене и независне просторије, које су намијењене за стално становање људи на фиксној локацији и у вријеме пописа се:

1) користе као мјесто становања, или

2) су упражњена, или

3) су резервисана за сезонску или секундарну употребу

i) 'одвојено' значи окружено зидовима и покривено кровом или плафоном тако да лице или више њих може да се изолује од других лица. 'Независно' значи кад има директан приступ с улице или степеништа, пролаза, галерије или приземља. Конвенционално пребивалиште се дефинише као настањено конвенционално пребивалиште ако је оно уобичајено мјесто становања једног или више лица.

(2) За све дефиниције које нису обухваћене овим законом примјењиваће се Уредба (ЕС) бр. 763/2008 Европског парламента и Вијећа о пописима становништва и станова и мјере за провођење ове уредбе, Препоруке Конференције европских статистичара за пописе становништва и стамбеног фонда у 2010. години и други релевантни међународни стандарди.

Члан 5

(Укупан број становника)

(1) *Укупан број становника* за сваку територијалну јединицу добија се сабирањем броја лица која ту имају уобичајено мјесто становања и присутна су, као и лица која ту имају уобичајено мјесто становања али су привремено одсутна.

(2) На основу дефиниције уобичајеног мјеста становања, лица која су у тренутку пописа одсутна, или ће бити одсутна, из свог уобичајеног мјеста становања мање од годину дана треба да се сматрају *привремено одсутним лицима*, те их треба укључити у укупни број становника тог пописног подручја.

Пописана лица која не задовољавају критеријуме који су постављени дефиницијом уобичајеног мјеста становања у мјесту пописивања, тј. не живе, нити се очекује да ће живјети у мјесту пописивања, у непрекидном периоду од барем 12 мјесеци, сматрају се *привремено присутним лицима*, и стога их не треба рачунати у укупан број становништва тог пописног подручја.

(3) Укупан број становника такође укључује и:

а) цивилна лица на привременом раду у другој држави под условом да не живе у иностранству годину дана или више,

- b) цивилна лица која дневно прелазе границу да би радила или се школовала у другој држави,
- c) војно, морнаричко и дипломатско особље Босне и Херцеговине, те њихове породице које с њима бораве у иностранству,
- d) морнаре трговачких бродова и рибаре с боравиштем у Босни и Херцеговини, али на мору у вријеме пописа (укључујући и оне који немају друго мјесто боравишта сем дијелова брода) и
- e) номаде и луталице.

(4) Из укупног броја становништва биће искључене сљедеће категорије привремено присутних лица која припадају страном војном, полицијском, морнаричком и дипломатском особљу и њихове породице, који су привремено смјештени у Босни и Херцеговини:

- a) страна цивилна лица која привремено раде у Босни и Херцеговини и
- b) страна цивилна лица које дневно прелазе границу да би радила или се школовала у Босни и Херцеговини.

Члан 6

(Подаци о становништву)

Пописом становништва биће обухваћене сљедеће теме: мјесто уобичајеног становања, име, име оца или мајке, презиме, пол, датум рођења и јединствени матични број грађана, мјесто рођења, мјесто становања непосредно по рођењу, мјесто сталног становања лица у вријеме пописа из 1991. године, да ли је лице било избјеглица из Босне и Херцеговине, да ли је било расељено лице у Босни и Херцеговини, да ли лице има формално-правно статус расељеног лица и да ли има намјеру да се врати у мјесто одакле је расељено, насеље Босне и Херцеговине из ког се лице доселило и година досељења, да ли је лице икада живјело ван Босне и Херцеговине годину и дуже, мјесец и година досељења и држава из које је лице доселило, разлози досељења у Босну и Херцеговину, законско брачно стање, ванбрачна заједница, број живорођене дјеце и мјесец и година њиховог рођења, држављанство, етничка/национална припадност, матерњи језик, вјероисповијест, писменост, највиша завршена школа, стечено звање, школа коју лице похађа, тренутни статус активности, положај у запослености, грана економске дјелатности фирме (на главном послу), занимање, главни извор средстава за живот, да ли је лице издржавано, активност издржаваоца, мјесто рада односно похађања школе и учесталост враћања у мјесто сталног становања; функционална способност лица да обавља свакодневне активности и узрок инвалидитета.

Члан 7

(Подаци о домаћинствима и пољопривредним газдинствима)

(1) У попису се прикупљају сљедећи подаци о домаћинствима: име и презиме лица на које се води домаћинство, сроднички и породични састав домаћинства, назив насеља, улица и кућни број гдје је домаћинство настањено, основа по којој домаћинство користи стан.

(2) У попису се прикупљају сљедећи подаци о домаћинствима која су располагала земљиштем и/или стоком или су се бавила пољопривредном производњом у посљедњих 12 мјесеци до дана пописа. Ови ће се подаци изнимно користити за израду Адресара пољопривредних газдинстава за потребе провођења посебног пописа пољопривреде, који ће се уредити посебним законом.

(3) Подаци који ће се користити за израду Адресара из става 2 овог члана су:

- a) име и презиме лица на ком се води домаћинство,
- b) адреса домаћинства,
- c) укупно расположиво земљиште домаћинства (пољопривредно, шумско и рибњаци),
- d) пољопривредна производња према врстама узгојених пољопривредних производа на ораницама и
- e) подаци о стоци, перади и кошницама пчела.

Члан 8

(Становање)

У попису се прикупљају сљедећи подаци о становима и другим објектима за становање: врста објекта за становање, врста колективног стана, начин коришћења стана, локација стана, настањеност конвенционалних пребивалишта, број лица која ту станују, спрат на ком се стан налази, облик својине на стану, површина стана, број соба у стану, површина кухиње, услови у купатилу и тоалету, електрична енергија, гас и систем водоснабдијевања, инсталације за централно гријање и канализациони систем; врсте гријања, главна врста енергије која се користи за гријање стана, година изградње зграде, врста зграде у којој се стан налази, претежни материјал носиве конструкције зграде, врста кровног покроба зграде и стање у ком се зграда налази.

Члан 9

(Обавезе лица која се пописује)

(1) Лице обухваћено пописом је дужно да на сва питања у пописним обрасцима да тачне и потпуне одговоре.

(2) Личне податке о одсутним члановима домаћинства старијим од 15 година може дати само пунољетни присутни члан домаћинства, ком су подаци највише познати, а о дјечи до 15 година податке даје један од родитеља, усвојитељ или старатељ.

(3) Ако пописивач у вријеме пописивања не затекне у стану лица обухваћена пописом, а податке не може да прикупи на начин који је предвиђен у ставу (2) овог члана, оставиће лицу писмено обавјештење о дужности да достави податке надлежној пописној комисији до 15. априла 2011. године.

(4) Обавјештење из става (3) овог члана садржаваће радно вријеме и адресу надлежног пописног центра.

Члан 10 (Припадност)

Лица обухваћена пописом нису обавезна да се изјасне о националној/етничкој и вјерској припадности, а образац ће садржавати поуку о томе.

Члан 11 (Равноправност језика)

(1) Пописни обрасци и методолошка упутства штампаће се на босанском, хрватском и српском језику, латиничним и ћириличним писмом.

(2) Одговори у пописним обрасцима уписиваће се на босанском или хрватском или српском језику, латиничним или ћириличним писмом.

Члан 12 (Заштита мањина)

Прије пописивања, пописивач је дужан да упозори припаднике националних мањина да имају право да добију на увид огледне примјерке пописних образаца на језику и писму своје националне мањине.

Члан 13 (Заштита личних података)

(1) Пописивачи и сва друга лица која обављају послове у вези с пописом дужни су да чувају трајно као службену тајну све податке прикупљене од појединаца који се односе на њихове личне, породичне и имовинске прилике.

(2) Подаци који су прикупљени пописом користеће се искључиво у статистичке сврхе.

(3) Заштита личних података обављаће се у складу са Законом о заштити личних података ("Службени гласник БиХ", број 49/06) и Законом о статистици Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 26/04).

Члан 14

(Обавезе и овлашћења особља ангажованог на попису)

- (1) Пописивачи и сва друга лица која обављају и учествују у пословима у вези с пописом дужни су да благовремено и на прописан начин обављају послове пописа.
- (2) Лица из става 1 овог члана приликом обављања својих послова дужна су да дају на увид своје овлашћење лицима која пописују.
- (3) Пописивање се врши сваки дан у времену од 09 до 21 час у присутности најмање једног одраслог лица у домаћинству.

Члан 15

(Накнаде)

- (1) Пописивачи и сва друга лица која обављају и учествују у пословима у вези с пописом примиће накнаду за извршене задатке.
- (2) Особље административних органа и организација које врши послове у вези с пописом примиће накнаду за обављени посао у складу са прописима Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт).

II. ОБАВЕЗЕ ДРЖАВНИХ, ЕНТИТЕТСКИХ И ДРУГИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА У ПРИПРЕМАМА, ОРГАНИЗОВАЊУ И ПРОВОЂЕЊУ ПОПИСА

Члан 16

(Организовање пописа)

- (1) Попис организују и проводе статистичке институције у Босни и Херцеговини: Агенција за статистику Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција), Федерални завод за статистику Федерације Босне и Херцеговине и Републички завод за статистику Републике Српске у сарадњи с административним органима и организацијама Босне и Херцеговине, надлежним ентитетским административним органима и организацијама, надлежним органима Брчко Дистрикта одређеним овим законом и јединице локалне самоуправе.
- (2) Као мјесто уноса, обраде и контроле пописница утврђује се Бања Лука.
- (3) Контролни попис/постпописна анкета из члана 3 овог закона проводи се у складу са Методологијом за контролу обухвата и квалитета података прикупљених пописом.
- (4) Попис се проводи у складу са Методологијом за припрему, организовање и провођење пописа.

Члан 17
(Послови Агенције)

(1) Агенција обавља сљедеће послове:

- a) координира послове припреме, организовања и провођења пописа у Босни и Херцеговини,
- b) сарађује с Федералним заводом за статистику Федерације Босне и Херцеговине, Републичким заводом за статистику Републике Српске и другим надлежним институцијама укљученим у попис у пословима припреме, организовања и провођења пописа,
- c) утврђује јединствену и међународно упоредиву методологију пописа, с јединственим дефиницијама јединица и обиљежја, јединственим класификацијама и садржајем обрадних табела по јединственом програму обраде, јединственим критеријумима и програмима логичке контроле за откривање и аутоматско исправљање грешака у пописној грађи,
- d) утврђује методологију за контролу података прикупљених пописом,
- e) утврђује садржај и изглед образаца за пописивање,
- f) утврђује, у сарадњи с ентитетским заводима за статистику, јединствену методологију за формирање и вођење јединствене евиденције и јединственог регистра просторних јединица,
- g) одлучује о избору технологије уноса и обраде података као и избору опреме и програмских пакета за унос и обраду података, у сарадњи с ентитетским заводима за статистику,
- h) проводи пробни попис у сарадњи с ентитетским заводима за статистику,
- i) штампа пописне обрасце, упутства и остале материјале за припрему и провођење пописа те их распоређује и доставља ентитетским заводима и Брчко Дистрикту на основу дистрибуционе листе, направљене у сарадњи с ентитетским заводима за статистику,
- j) именује државне инструкторе и контролоре,
- k) организује стручно-методолошко оспособљавање инструктора и контролора (државних и ентитетских), заједно с ентитетским заводима за статистику,
- l) организује унос, обраду и контролу пописница, заједно с ентитетским заводима за статистику формира јединствену базу података са свим подацима са пописница,
- m) проводи контролни попис, постпописну анкету на цијелој територији Босне и Херцеговине, у сарадњи с ентитетским заводима за статистику,
- n) објављује резултате пописа,
- o) располаже финансијским средствима за обављање пописа, распоређује их и саставља финансијски извјештај о утрошку средстава,
- p) координира међународну помоћ и заједно са представницима ЕУ организује и координира међународни мониторинг пописа,
- г) благовремено информисхе грађане о циљу, времену и садржају пописа, организује, координира и води медијску кампању,
- s) стара се о смјештају, чувању и уништењу пописне грађе и
- t) обавља и друге послове у вези с пописом.

(2) Агенција ће обављати сљедеће послове на територији Брчко Дистрикта.

- a) обавља послове припреме, организовања и провођења пописа на територији Брчко Дистрикта,
- b) у сарадњи с Одјељењем за јавни регистар Владе Брчко Дистрикта ажурира статистичке кругове на територији Брчко Дистрикта,
- c) одређује број пописних центара на територији Брчко Дистрикта,
- d) издаје Упутства за организовање и провођење пописа,
- e) контролише рад пописних центара и пописне комисије,
- f) именује инструкторе за обуку пописивача за Брчко Дистрикт,
- g) организује обуку пописивача и пописних комисија и издаје овлашћења за обављање послова пописа за Брчко Дистрикт,
- h) стара се о поштовању рокова предвиђених овим законом у дјелокругу свог рада и рада пописне комисије на територији Брчко Дистрикта,
- i) распоређује и доставља пописне обрасце, упутства и остале материјале за припрему и провођење пописа пописној комисији Брчко Дистрикта и
- j) обавља и друге послове за територију Брчко Дистрикта.

Члан 18

(Послови ентитетских завода за статистику)

Федерални завод за статистику Федерације Босне и Херцеговине на територији Федерације Босне и Херцеговине и Републички завод за статистику Републике Српске на територији Републике Српске обављају сљедеће послове:

- a) припремају, организују и проводе пописе на територији ентитета, у сарадњи с Агенцијом,
- b) учествују у изради методологије с јединственим дефиницијама јединица и обилежја, јединственим класификацијама и садржајем обрадних табела по јединственом програму обраде, јединственим критеријумима и програмима логичке контроле за откривање и аутоматско исправљање грешака у пописној грађи,
- c) учествују у изради методологије за контролу обухвата и квалитета података прикупљених пописом,
- d) прикупљају пописне обрасце од пописних комисија и учествују у уносу, обради и контроли података,
- e) учествују у контролном попису и постпописној анкети,
- f) одређују број пописних комисија у складу са јединственом методологијом,
- g) контролишу рад општинских пописних комисија,
- h) контролишу извршавање послова припреме и организовања пописа на територији ентитета у складу са инструкцијама Агенције и методолошким препорукама,
- i) старају се о поштовању рокова који су предвиђени овим законом у дјелокругу свог рада и рада пописних комисија,
- j) израђују упутства за организовање и вршење пописа са роковима извршавања задатака, у складу са методологијом,

- k) старају се да надлежни органи благовремено ажурирају статистичке и пописне кругове,
- l) именују чланове ентитетског пописног бироа,
- m) именују ентитетске инструкторе,
- n) издају овлашћења за рад учесницима пописа које именују,
- o) врше обуку чланова кантоналних и општинских пописних комисија и кантоналних општинских инструктора,
- p) координирају рад ентитетских инструктора,
- q) контролишу рад кантоналних и општинских комисија током припреме и достављања прелиминарних резултата за пописне кругове,
- r) објављују резултате пописа и
- s) обављају и друге послове припреме, организовања и провођења пописа.

Члан 19

(Јединствена база података)

- (1) Јединствена база података састоји се од свих прикупљених и обрађених података и власништво је све три статистичке институције.
- (2) Статистичке институције имају приступ подацима из јединствене базе података.
- (3) Агенција ће обезбиједити све механизме заштите од злоупотребе и неауторизованог коришћења и измјене података помоћу заједнички дефинисаног протокола.

Члан 20

(Пописни бирои и комисије)

За посебне потребе припреме, провођења и обраде података пописа формираће се посебна *ad hoc* тијела одређена у чл. 20, 21 и 22 овог закона, и то:

- a) Пописни бирои: Централни пописни биро, Пописни биро Агенције, пописни бирои ентитетских завода за статистику и Пописни биро Брчко Дистрикта,
- b) Кантоналне пописне комисије и
- c) Општинске пописне комисије.

Члан 21

(Пописни бирои)

(1) Пописни бирои су оперативна статистичка тијела задужена за одређене послове пописа у складу са овим законом. Централним бироом и Пописним бироом Агенције руководи директор Агенције, а пописним бироима ентитетских завода за статистику руководе директори ентитетских завода за статистику, Пописним бироом Брчко Дистрикта руководи руководилац филијале за статистику Брчко Дистрикта.

(2) Централни пописни биро обавља сљедеће послове:

- a) координира рад Пописног бироа Агенције, пописних бироа ентитетских завода за статистику и пописног бироа Брчко Дистрикта,
- b) израђује оквирни план пописних бироа ентитетских завода за статистику и пописног бироа Брчко Дистрикта,
- c) сарађује с органима и тијелима надлежним за послове пописа у складу са овим законом,
- d) координира и надгледа припрему и провођење пописа,
- e) разматра технологије које ће се користити за унос података, софтвере и начин обраде података,
- f) разматра програм за обраду пописне грађе са системом шифрирања,
- g) разматра јединствене критеријуме за откривање и аутоматску корекцију грешака у пописној грађи,
- h) разматра методолошку основу за дефинисање контроле контингената и
- i) усклађује активности на изради програма логичке контроле и активности на табелирању у складу са јединственим програмом за обраду података.

(3) Чланови Централног пописног бироа по службеној дужности сачињавају сљедећа лица: директор Агенције, замјеници директора Агенције, директори ентитетских завода за статистику, замјеник директора или руководећи државни службеник ентитетских завода за статистику, министар спољних послова (односно његов представник), министар правде (односно његов представник), министар безбједности (односно његов представник), министар одбране (односно његов представник) и министар за људска права и избјеглице (односно његов представник), водећи рачуна о равноправној заступљености конститутивних народа и Осталих.

(4) Овлашћени представници министара из става (3) овог члана могу да буду руководећи државни службеници или савјетници министара из тих министарстава.

(5) Мандат чланова Централног пописног бироа траје док се не окончају активности пописа. Предсједавајући Централног пописног бироа по службеној дужности је директор Агенције, који предсједава и координира радом Централног пописног бироа и сазива састанке.

(6) Пописни биро Агенције сачињавају запослени Агенције и представници Брчко Дистрикта, а именује их директор Агенције. Послове Пописног бироа Агенције утврђује директор Агенције у складу са чланом 17 овог закона.

(7) Пописни бирои ентитетских завода за статистику обављају сљедеће послове:

- a) координирају рад с органима који су надлежни за послове пописа ентитета и јединицама локалне самоуправе,
- b) организују и координирају послове пописа из надлежности ентитета,
- c) обављају друге послове у складу са законом и прописима ентитета.

(8) Чланови пописних бироа ентитетских завода за статистику су запослени у ентитетским заводима за статистику, а именују их директори ентитетских завода за статистику.

(9) Пописни биро Брчко Дистрикта обавља сљедеће послове:

- a) координира рад с органима који су надлежни за послове пописа Брчко Дистрикта и јединицама локалне самоуправе,
- b) организује и координира послове пописа из надлежности Брчко Дистрикта и
- c) обавља друге послове у складу са овим законом и прописима Брчко Дистрикта.

(10) Чланови пописног бироа Брчко Дистрикта су запослени Филијале за статистику Брчко Дистрикта и руководећи државни службеници институција Брчко Дистрикта, а именује их руководилац филијале за статистику Брчко Дистрикта.

Члан 22

(Кантоналне пописне комисије)

(1) Кантоналне пописне комисије формирају се за подручје кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

(2) Кантоналне пописне комисије обављају сљедеће послове:

- a) врше надзор над припремама, организовањем и провођењем пописа на територији кантона у Федерацији Босне и Херцеговине,
- b) иницирају формирање пописних комисија, ангажовање инструктора и пописивача у општинама Федерације Босне и Херцеговине,
- c) обавјештавају становништво о попису и
- d) обављају друге послове у складу са овим законом.

Члан 23

(Пописне комисије локалне самоуправе)

(1) Пописне комисије локалне самоуправе формирају се за подручје сваке општине или града и Брчко Дистрикта на територији Босне и Херцеговине. Имају предсједника и три до пет чланова које именује општина, град и Брчко Дистрикт. Пописна комисије обављају сљедеће послове:

- a) руководе припремама, организовањем и провођењем пописа на територији општине, града и Брчко Дистрикта,
- b) врше избор и именовање инструктора и пописивача локалне самоуправе,
- c) обавјештавају становништво о значају пописа, начину и времену његовог провођења, о правима и дужностима грађана и начину извршавања обавеза у попису,

- d) старају се о правилној примјени методолошких и организационих упутстава,
- e) врше преузимање пописног материјала и дијеле га инструкторима, који га даље дистрибуирају пописивачима,
- f) обезбјеђују просторије и услове за провођење обуке општинских инструктора и пописивача,
- g) врше надзор над радом инструктора и осталих учесника у попису,
- h) издају учесницима у попису прописана овлашћења за рад,
- i) предузимају мјере које гарантују комплетан обухват јединица пописа,
- j) преузимају пописни материјал од инструктора, организују и контролишу обухват и квалитет пописног материјала,
- k) обезбјеђују складиштење пописног материјала уз испуњење прописаних безбједносних мјера и услова одређених Законом о заштити личних података,
- l) организују транспорт и правовремено достављање пописног материјала на мјесто уноса и
- m) припремају обрачун трошкова насталих за припрему и провођење пописа у складу са инструкцијама.

(2) Национална структура комисија, инструктора и пописивача локалне самоуправе одражава националну структуру становништва на подручју општина према попису из 1991. године, уколико је то могуће.

Члан 24

(Министарства и друге институције надлежне за послове пописа)

(1) На нивоу Босне и Херцеговине на провођењу пописа, у оквиру својих надлежности, учествују:

- a) Министарство спољних послова,
- b) Министарство правде,
- c) Министарство безбједности,
- d) Министарство одбране и
- e) Министарство за људска права и избјеглице.

(2) На нивоу Федерације Босне и Херцеговине на провођењу пописа у оквиру своје надлежности учествују:

- a) Федерално министарство правде,
- b) Федерално министарство унутрашњих послова и
- c) Федерална управа за геодетске и имовинско-правне послове.

(3) На нивоу Републике Српске на провођењу пописа у оквиру своје надлежности учествују:

- a) Министарство правде,
- b) Министарство унутрашњих послова и
- c) Републички завод за геодетске и имовинско-правне послове.

(4) На нивоу Брчко Дистрикта на провођењу пописа у оквиру своје надлежности учествују:

- a) Правосудна комисија Брчко Дистрикта,
- b) Полиција Брчко Дистрикта и
- c) Одјел за јавни регистар-пододјел за катастар.

(5) Административни органи и организације Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта, поред наведених у ст. (1) до (4) овог члана, обавезни су да пруже помоћ надлежним статистичким институцијама у провођењу пописа, у оквиру својих надлежности.

III. МЕТОДОЛОГИЈА

Члан 25

(Прописивање и објављивање методолошких инструмената пописа)

(1) Директор Агенције прописује пописне обрасце (пописница и упитник за домаћинство и стан) и организационо-методолошка упутства за провођење пописа.

(2) Директор Агенције доноси Правилник о уништавању пописне грађе.

(3) Пописни обрасци, Организационо-методолошка упутства за провођење пописа и Правилник о уништавању пописне грађе објавиће се у „Службеном гласнику БиХ“ и службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта.

Члан 26

(Штампање пописне грађе)

Штампање пописне грађе организује Агенција.

Члан 27

(Послови на картографији)

(1) Ентитетски геодетски заводи и Одјел за јавни регистар Владе Брчко Дистрикта, у сарадњи с органима локалне управе, треба да заврше техничку документацију која је потребна за провођење пописа до 01.10. 2010. године.

(2) Подаци садржани у техничкој документацији омогућавају организовање пописа, а садрже и посебне картографске прегледе и описе који омогућавају сваком пописивачу оријентацију на терену и преглед објеката које треба обићи.

Члан 28

(Промјене на терену прије провођења пописа)

Да би се задовољили сви услови за провођење пописа надлежни органи неће, у периоду од 01.11.2010. године до 30.04.2011. године, мијењати називе, границе и подручја општина, мјесних заједница, насеља, статистичких и пописних кругова, улица и бројеве кућа и зграда.

Члан 29

(Попис дипломатског особља и њихових породица)

(1) Министарство спољних послова БиХ организује и проводи попис чланова дипломатско-конзуларних представништава Босне и Херцеговине, дипломатског особља у међународним организацијама и институцијама, те чланова њихових породица који с њима бораве у иностранству.

(2) Обуку пописивача и пописни материјал за пописивање лица из става 2 овог члана обезбјеђује Агенција.

Члан 30

(Попис лица у затворима)

(1) Министарство правде БиХ у сарадњи с органом који је надлежан за извршење санкција, притвора и других мјера организује и проводи попис лица која се налазе на издржавању казне затвора или заводско-васпитних мјера у установама које су под непосредним надзором министарства.

(2) Обуку пописивача и пописни материјал за пописивање лица из става 1 овог члана обезбјеђује Агенција.

Члан 31

(Попис војног особља)

(1) Министарство одбране БиХ организује и проводи попис лица у војним објектима Босне и Херцеговине у вријеме пописа.

(2) Обуку пописивача и пописни материјал за пописивање лица из става 1 овог члана обезбјеђује Агенција.

Члан 32

(Посебна упутства за пописивање)

(1) Агенција, у сарадњи с надлежним министарствима из члана 24 овог закона, доноси упутства о начину пописивања лица из чл. 29, 30 и 31 овог закона, као и начину достављања тих докумената пописним комисијама.

(2) Агенција обезбјеђује пописну грађу из чл. 29, 30 и 31 овог закона.

(3) Прикупљање пописне грађе из чл. 29, 30 и 31 овог закона обавиће се најкасније до 25.03.2011. године, а пописни материјали доставиће се пописним комисијама које су надлежне за уобичајено мјесто становања лица која се пописују најкасније до 31.03.2011. године.

Члан 33

(Коришћење база података и евиденција ради провођења статистичке контроле)

Све институције Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта обавезне су да омогуће коришћење база података и евиденције из своје надлежности (базе података рођених, умрлих, расељених, евиденције пребивалишта, евиденције осуђених на издржавање казне затвора и др.) Агенцији ради провођења статистичке контроле тачности и квалитета података прикупљених на терену.

Члан 34

(Објављивање резултата)

Агенција и ентитетски заводи утврђују пописне табеле и објављују резултате пописа:

- а) прелиминарне резултате пописа у року од 90 дана након завршетка пописивања и
- б) резултате пописа одређене јединственим програмом за обраду података у периоду од 1. јануара 2012. године до 31. децембра 2013. године.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ ПОПИСА

Члан 35

(Финансирање пописа)

Намјенска средства за финансирање послова и задатака пописа обезбјеђују се из буџета Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта, међународних донација и других извора, а план финансирања посебним споразумом уредиће ресорни министри финансија БиХ, ентитета и директор дирекције за финансије Брчко Дистрикта БиХ, или фискално вијеће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 36

(Износ средстава за попис)

(1) Средства из члана 35 овог закона износе 42.625.603 км од чега:

а) за 2009. годину	115.879 км,
б) за 2010. годину	10.378,582 км,
с) за 2011. годину	31.364.836 км,
д) за 2012. годину	473.804 км,
е) за 2013. годину	292.502 км.

(2) Средства по годинама валоризују се сваке године за наредну годину, а на основу података о кретању потрошачких цијена.

(3) Буџет ће се умањити, на годишњем нивоу, у случају да донатори обезбиједу средства.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37

(Казне за прекршај учесника у попису)

Новчаном казном од 100 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице обухваћено пописом или лице које је обавезно да да податке о одсутним члановима домаћинства, односно родитељ, усвојитељ или старатељ за дијете млађе од петнаест година ако одбије да одговори на питања у пописним обрасцима или да нетачне и непотпуне одговоре.

Члан 38

(Казне за непоступање по инструкцијама)

Новчаном казном од 100 КМ до 10.000 КМ казниће се сљедећи учесници у попису или лице које проводи послове и задатке везане за попис:

- а) ако противно вољи лица обухваћеног пописом утичу на то лице да се против своје воље изјасни о етничкој или националној припадности или вјери,
- б) ако благовремено и на прописан начин не обављају послове пописа и
- с) ако не чувају као службену тајну све податке који се односе на њихове личне, породичне и имовинске прилике.

Члан 39
(Одлучивање о прекршајима)

Поступање и надлежност овлашћених органа у Босни и Херцеговини који одлучују о прекршајима утврђеним у чл. 37 и 38 овог закона одређени су Законом о прекршајима ("Службени гласник БиХ", број 49/07).

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40
(Уништавање пописне грађе)

Уништавање пописне грађе настале у раду надлежних органа и организација у Босни и Херцеговини за послове пописа обавља Агенција у складу са Законом о архивској грађи и Архиву Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 16/01) и подзаконским актима донесеним на основу овог закона.

Члан 41
(Доношење ентитетских прописа)

(1) Детаљнију припрему, организацију и провођење рада на терену ентитети и Брчко Дистрикт могу додатно да регулишу својим прописима.

(2) Наведени прописи из става (1) овог члана не смију да буду у колизији с овим законом.

Члан 42
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта.

ПС БиХ број _____/09
_____ 2009. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е
НАЦРТА ЗАКОНА О ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА, ДОМАЋИНСТАВА И СТАНОВА У
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 2011. ГОДИНЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о попису становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини садржан је у одредби члана IV/4а) Устава Босне и Херцеговине, којим је прописано да ће Парламентарна скупштина бити надлежна за доношење закона, као што је потребно да се проведу одлуке Предсједништва или проведу надлежности Скупштине по овом уставу.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Попис је најсложенија и најобимнија статистичка активност, која захтијева велика финансијска средства и посебну организацију (ван оквира редовних статистичких истраживања) за припрему и само провођење пописа. Попис је услов за улазак БиХ у ЕУ, јер ЕУ неће примити у чланство ниједну земљу а да не зна колико она има становника. Такође, приступни фондови ЕУ вежу се уз број становника.

Попис је основ за доношење социјалних, развојних и економских политика. Циљ сваког пописа, па тако и Пописа 2011. године је, у првом реду, да се обезбиједи неопходни подаци о становништву, његовом броју, територијалном распореду и саставу и на тај начин региструју промјене у протеклом периоду.

Попис је један од главних извора добрих статистичких података. Процјена будуће популације, али и њене добно-полне и друге структуре, основ су за различита планирања.

Као посљедица ратних догађања на подручју Босне и Херцеговине, поред значајних промјена у структури становништва, дошло је до промјена и у територијалној распоређености. Подаци које добијемо будућим пописом указаће на посљедице миграције у односу на Попис 1991.

Попис је једини начин којим могу да се установе промјене настале на неком подручју у периоду од претходног пописа, поготово је тако на подручју Босне и Херцеговине, гдје су била велика ратна дејства и разарања, те су као посљедица свега тога велике унутрашње и спољне миграције.

Сем података о структури и територијалној распоређености становништва, циљ пописа је и да се добију подаци о домаћинствима и породицама, не само као економским, већ и биолошким заједницама, гдје је дошло до знатних промјена, како у броју, тако и у структури и саставу. Сем наведеног, циљ пописа је и да се добију други релевантни подаци који ће омогућити да се испитају социо-економске структуре према виталним, етничким, образовним и другим обиљежјима.

Као основ за оцјену и анализу стамбене ситуације и стандарда становања, уз податке о укупном броју становника и његовој распоређености, као и припадности домаћинствима и породицама, циљ пописа је да се добију подаци о броју станова, власништву над њима, њиховој величини, опремљености, квалитету и старости стамбеног фонда и сл.

Попис се, као дио општег друштвеног система информисања, заснива на јединственој концепцији и методологији, друштвено утврђеном и од корисника верификованом садржају података, те препорукама УН-а за попис гдје су дефинисани садржај и оквирне дефиниције које Босна и Херцеговина, као чланица Уједињених нација, мора да прихвати и обради, те у исказивању и доступности података.

За попис 2011. релевантне су заједничке Препоруке Економске комисије УН-а за Европу и Статистичког бироа Европске уније Eurostat ("Recommendations for the 2000 Censuses of Population and Housing in the ECE region" jointly prepared by the United Nations Economic Commission for

Europe and the Statistical Office of the European Communities - New York and Geneva, 1998), као и Уредба (ЕС) бр. 763/2008 Европског парламента и Савјета ЕУ о попису становништва и станова. Њихов циљ је “да се олакша и побољша међународна упоредивост података усклађивањем дефиниција и класификација”.

Свака земља проводи попис превасходно за властите потребе, а ако жели да своје резултате упоређује с другим земљама или жели да њени подаци буду објављивани у публикацијама УН-а или Eurostata, мора да се придржава Препорука.

Овим законом се на јединствен начин правно регулишу права и обавезе министарстава и других органа и организација у Босни и Херцеговини у вези с припремама, организовањем и провођењем пописа, а посебно послови и задаци Агенције за статистику Босне и Херцеговине, Федералног завода за статистику ФБиХ, Републичког завода за статистику РС, који имају кључну улогу у свим фазама провођења пописа, општинских пописних комисија, које су главни организатори пописних активности у општинама, градовима, као и послови ентитетских геодетских управа и Одјела за јавни регистар Владе Брчко Дистрикта, који су надлежни за ажурирање докумената о просторним јединицама. Поред тога, овим законом се регулишу и обавезе и дужности даваоца пописних података и лица која непосредно врше послове пописа, као и дисеминација пописних резултата. На крају, циљ овог закона је да се регулишу питања осигурања средстава у Буџету за финансирање послова и задатака надлежних органа и организација које учествују у провођењу пописа.

III. ПРИНЦИПИ НА КОЈИМА СЕ ЗАСНИВА ЗАКОН

Основни принципи на којима се заснива Закон:

1. Принцип примјене јединствених методолошких стандарда

Подразумијева обавезу примјене јединствених стандарда и методологија у провођењу овог закона на подручју цијеле БиХ.

2. Принцип отворености и међународне сарадње

Односи се на потребу поређења података с подацима других земаља.

3. Принцип заштите личних података

Тајност података мора да буде зајамчена на свим нивоима, од прикупљања и обраде података до објављивања резултата.

4. Принцип рационалности и ефикасности

Садржај пописа, начин организовања прикупљања, обраде и објављивања података, морају да буду у границама економских, тј. финансијских могућности.

5. Принцип координације и размјене података

Подразумијева координацију и сарадњу међу свим надлежним институцијама на свим нивоима, те недовођење у питање извршење било које фазе пописа.

IV. ОБРАЗЛОЖЕЊА ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНИХ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Нацртом закона уређују се садржај, припрема, организација и провођење пописа у Босни и Херцеговини у 2011. години, као и обавезе државних и других органа и организација укључених у попис, обавезе и дужности даваоца пописних података и лица која врше послове пописа, објављивање пописних резултата и финансирање пописа (члан 1).

У члану 2 Закона утврђује се да ће се Попис провести у периоду од 1. до 15. априла 2011. године, према стању на дан 31. марта 2011. године у 24,00 часова (поноћ), што се сматра референтним датумом пописа.

На основу члана 3 Закона, наконведеног пописа провешће се постпописна анкета/контролни попис на репрезентативном узорку пописних кругова, ради оцјењивања обухвата и квалитета података прикупљених пописом.

У члану 4 Закона утврђене су дефиниције које се примјењују, и то дефиниције: “стални становници“, “приватно домаћинство“, “институционално домаћинство“, “стамбени фонд“, “објекти за становање“, “стамбена јединица“ и “конвенционална пребивалишта“.

У члану 5 Закона утврђена је дефиниција укупног броја становника и шта укључује. Такође, у том члану је дефинисано које ће категорије привремено присутних лица бити искључене из укупног броја становништва.

У чл. 6 и 7 Закона утврђено је које ће теме бити обухваћене пописом становништва, као и подаци о домаћинствима и пољопривредним господарствима.

У чл. 16 до 23 Закона утврђује се организација пописа, послови Агенције за статистику БиХ и послови ентитетских завода за статистику. Одређено је да попис организују и проводе статистичке институције у Босни и Херцеговини: Агенција за статистику Босне и Херцеговине, Федерални завод за статистику Федерације Босне и Херцеговине и Републички завод за статистику Републике Српске у сарадњи са административним органима и организацијама Босне и Херцеговине, надлежним ентитетским административним органима и организацијама, надлежним органима Брчко Дистрикта и јединице локалне самоуправе. Утврђена је надлежност пописних бироа и комисија, надлежност кантоналне пописне комисије и општинске пописне комисије, као и министарстава и других надлежних институција у Босни и Херцеговини за послове пописа.

У члану 24 Закона одређено је која министарства и друге надлежне институције на нивоу БиХ, ентитета и Брчко Дистрикта учествују у провођењу пописа у оквиру своје надлежности.

У члану 25 Закона утврђено је да директор Агенције прописује и објављује методолошке инструменте пописа, прописује пописне обрасце (пописница и упитник за домаћинство и стан) и организационо-методолошка упутства за провођење пописа, те програм публикавања резултата пописа и доноси Правилник о уништавању пописне грађе.

У чл. 26 до 33 утврђено је да Агенција за статистику штампа пописну грађу, обавља послове картографије, биљежи промјене на терену прије провођења пописа, обавља попис дипломатског особља и њихових породица, попис лица у затвору, попис војног особља, даје посебна упутства за пописивање и коришћење база података и евиденција ради провођења статистичке контроле.

У члану 34 одређено је да Агенција за статистику Босне и Херцеговине и ентитетски заводи утврђују пописне табеле и објављују резултате пописа.

У чл. 35 до 36 Закона утврђују се средства потребна за финансирање пописа и начин њиховог осигурања. Због сложености, обима и вишегодишњег трајања послова на припреми, организовању и извршењу пописа, средства се обезбјеђују у буџету за сваку годину посебно у периоду од 2009.

до 2013. године. Средства за финансирање послова и задатака у попису валоризују се сваке године за наредну годину, а на основу података о кретању потрошачких цијена. Буџет ће се умањити, на годишњем нивоу, у случају да донатори обезбиједe средстава.

У чл. 37, 38 и 39 Закона утврђене су казне за прекршај учесника у попису.

У члану 40 Закона је утврђено да је Агенција за статистику БиХ, у складу са Законом о архивској грађи и Архиви БиХ, те подзаконским актима донесеним на основу овог закона, надлежна за уништавање пописне грађе.

У чл. 41 и 42 Закона је утврђено доношење ентитетских прописа и прописа Брчко Дистрикта, ступање на снагу и објављивање у "Службеном гласнику БиХ" овог закона.

V. ПРОЦЈЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Укупно потребна средства, намијењена за финансирање послова и задатака из овог закона за потребе припрема и провођење пописа, предвиђена су на основу текућих цијена из мјесеца априла 2009. године и износе 42.625.603 КМ. Ова средства се обезбјеђују из Буџета Босне и Херцеговине, ентитета, Брчко Дистрикта, међународних донација и других извора, те се распоређују надлежним институцијама које учествују у провођењу пописа, и то у сљедећој годишњој динамици:

а) за 2009. годину	115.879	КМ
б) за 2010. годину	10.378,582	КМ
с) за 2011. годину	31.364.836	КМ
д) за 2012. годину	473.804	КМ
е) за 2013. годину	292.502	КМ

План финансирања посебним споразумом уредиће ресорни министри финансија Босне и Херцеговине, ентитета и директор дирекције за финансије Брчко Дистрикта БиХ, или Фискално вијеће.

Средства по годинама валоризују се сваке године за наредну годину, а на основу података о кретању потрошачких цијена. Буџет ће се умањити, на годишњем нивоу, у случају да донатори обезбиједe средства.

При изради предрачуна пописа водило се рачуна о актуелној економској ситуацији у Босни и Херцеговини, али и о стандардима којих се морамо придржавати како бисмо остварили очекиване резултате.